

СТ А Н О В И Щ Е

От: доц. д-р Нончо Иванов Димитров, Университет за национално и световно стопанство, катедра „Национална и регионална сигурност“, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност Икономика и управление (Корпоративна сигурност и антикризисно управление, Сигурност на енергийния бизнес).

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност в УНСС.

Автор на дисертационния труд: Тодор Христов Гунчев

Тема на дисертационния труд: Организация на органите на държавна и местна власт при кризи от невоенен характер

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №1498/22.05.2025 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра „Национална и регионална сигурност“, факултет „Икономика на инфраструктурата“ на УНСС по научна специалност Икономика и управление (Икономика на отбраната и сигурността), съгласно Заповед на Ректора на УНСС № 1549/10.07.2020 г.. Обучението е осъществено в самостоятелна форма на подготовка срещу заплащане през периода от 30.06.2020 г. до 30.06.2023 г., а съгласно Заповед на Ректора на УНСС №

1730/04.07.2023 г. дисертантът е отчислен с право на защита на дисертационен труд в срок до 30.06.2025 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е разработен в обем от 225 страници, в които са включени списък на използваната литература, списък на използваните съкращения, списък на фигурите, списък на таблиците и съдържание. В дисертационният труд са включени и приложения. Обемът на труда е адекватен за дисертация, предоставяйки достатъчно място за детайлно разглеждане на поставената проблематика.

Темата на дисертацията е актуална. В условията на нарастващи предизвикателства от невоенен характер – природни бедствия, индустриални аварии, пандемии, киберзаплахи и др. – ефективната организация и координация на държавните и местни власти е от ключово значение за гарантиране на националната сигурност и опазване на живота и здравето на населението.

Целта на изследването е да се създаде подходящ инструментариум за усъвършенстване защитата при кризи от невоенен характер и да се даде предложение за неговото организационно приложение.

Задачите, поставени от дисертанта, са конкретни, измерими и насочени към постигане на общата цел. Те включват класификация на кризите, анализ на нормативната рамка, оценка на съществуващата организация и идентифициране на проблеми и възможни решения.

Обектът на изследване е съществуващата система за реакция при кризи от невоенен характер в Република България, а предметът са възможностите и добрите практики за усъвършенстването на механизмите

на органите на държавната и местната власт, действащи при защитата от кризи от невоенен характер в Република България. Усъвършенстването на защитата ще се постигне, чрез прилагане на мултидисциплинарен подход, основан на инструментариум за анализ и оценка на социалните, икономическите, екологичните и културно-историческите въздействия вследствие на наводнения. Реалното прилагане на този подход е свързано и с промяна на цялостната концепция за организация на реакцията при кризи.

Основната теза, която дисертантът защитава е, че прилагането на мултидисциплинарен подход основан на икономически и управленски техники, ще усъвършенства и координира цялостната защита при кризи от невоенен характер и ще е конкретна стъпка, която очертава промяната в основната концепция за преодоляване и противодействие на кризи от невоенен характер на територията на Република България.

Дисертантът е използвал богат набор от научна литература, включително публикации от български и чуждестранни автори, както и нормативни актове и официални документи. Това демонстрира добра информираност и задълбочено проучване на темата.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Дисертационният труд представя редица значими научни и научно-приложни резултати, които допринасят за развитието на познанието в областта. Постигнати основни научни и/или научно-приложни резултати:

- Детайлна класификация на кризите от невоенен характер - *Дисертацията предлага прецизна класификация на различните*

видове кризи, което е фундаментално за по-нататъшния анализ и планиране на действия.

- *Анализ на правната и нормативна рамка - Извършен е обстоен преглед на съществуващото законодателство и подзаконовни нормативни актове, регулиращи управлението на кризи в България. Идентифицирани са както силните страни, така и съществуващите пропуски и несъответствия.*
- *Оценка на съществуващата организация - Дисертантът е анализирал структурата, функциите и взаимодействието на различни институции на централно и местно ниво, отговорни за управлението на кризи. Този анализ е подкрепен с данни и примери, като фигурите за управление на риска и кризи, както и данните за броя на събитията през 2021-2023 г., показват емпиричен подход.*
- *Идентифициране на проблеми и предизвикателства - Ясно са очертани основните проблеми, с които се сблъскват органите на властта при управление на кризи, като липса на достатъчна координация, недостатъчно ресурсна обезпеченост, липса на унифицирани процедури и други.*
- *Предлагане на конкретни мерки и препоръки - На базата на извършения анализ, дисертантът формулира конкретни и приложими препоръки за подобряване на организацията, взаимодействието и ефективността на управлението на кризи. Тези препоръки са обосновани и могат да послужат като основа за бъдещи политики и стратегии.*

Дисертантът е приложил адекватна научна методология, която включва теоретичен анализ, сравнителен анализ, статистически методи (включително използване на данни, представени във фигурите), систематизация и обобщение. Използването на комбиниран подход позволява цялостно и задълбочено изследване на темата.

Поставените цел и задачи са изцяло изпълнени. Дисертацията успява да представи цялостна картина на организацията на органите на държавна и местна власт при кризи от невоенен характер, да идентифицира проблемите и да предложи работещи решения.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Дисертационният труд съдържа значими научни и научно-приложни приноси, които обогатяват както теорията, така и практиката в областта на управлението на кризи.

Дисертантът е формулирал ясно своите приноси, които са съществени и подлежат на верификация в текста.

Основни научни и/или научно-приложни приноси:

- Систематизиран анализ на факторите, влияещи върху ефективността на управлението на кризи - *Представен е цялостен модел, който включва както структурни, така и функционални аспекти на организацията, както и външни фактори.*
- Разработване на предложения за оптимизиране на междуинституционалното взаимодействие - *Дисертацията предлага конкретни механизми и подходи за подобряване на координацията и*

сътрудничеството между различните нива на власт и институции.

- Принос към дефинирането на ролята на местната власт - *Отделено е специално внимание на спецификата на ролята и функциите на общинските власти при управлението на кризи, което е от съществено значение за ефективната реакция на местно ниво.*
- Формулиране на конкретни препоръки за актуализиране на нормативната база - *Предложени са изменения и допълнения към съществуващото законодателство, които биха допринесли за по-голяма яснота и ефективност на управлението на кризи.*
- Практическа приложимост на резултатите - *Резултатите от дисертацията имат пряка практическа приложимост и могат да бъдат използвани от държавни и местни органи при разработване на стратегии, планове и процедури за управление на кризи.*

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Представени са три публикации по темата на труда. Първата от публикациите е на тема: „Organized Crime and Global Security: Risks and Emerging Trends“, втората публикация е на тема: „Management, Response, Coordination and Control of Prevention and Early Warning Systems in Non-Military Crises“, а третата публикация е на тема: „Institutional coordination and sustainable governance in non-military crises“. Всички публикации са от международни конференции и са публикувани в научни списания.

Публикационната активност на кандидата отговаря на изискванията на закона.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът дава добра представа за целите, обекта, предмета, съдържанието и резултатите от изследването. Отразява коректно обхвата на изследването.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Дисертационният труд е на високо научно ниво, но като всяко задълбочено изследване, може да бъде допълнен и развит в определени аспекти.

Полезно ще е да се включи по-подробен сравнителен анализ с практиките на други страни-членки на ЕС, особено тези, които са успели да изградят ефективни системи за гражданска защита. Това би предоставило допълнителни аргументи за необходимите промени в България.

Макар и да са представени данни, би било полезно да се разгледа възможността за прилагане на по-сложни статистически методи или моделиране на кризисни ситуации, което би подсилило научно-приложния характер на изследването.

8. Заключение

Дисертационният труд на Тодор Христов Гунчев на тема „Организация на органите на държавна и местна власт при кризи от невоенен характер“, представлява оригинално научно изследване със значими научни и научно-приложни приноси и отличаващо се с множество достойнства, което свидетелства за способността на автора да води научна дискусия и което следва да получи положителна оценка. Изследването е добре аргументирано. Проучени са множество източници,

включително актуалните такива, в разглежданата област. Анализите са конкретни и основани на информация от разгледаните източници

Като отчитам значимите научни постижения, силните страни на труда и препоръките, насочени единствено към бъдещата работа на автора, му давам категорична положителна оценка. Препоръчвам на уважаемото Научно жури да приеме труда като отговарящ на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и специфичните изисквания на УНСС и да присъди на Тодор Христов Гунчев образователната и научна степен „доктор” по професионална направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Икономика на отбраната и сигурността)“.

09.06.2025 г.

гр. София

Подпис:

доц. д-р Нончо Димитров

EVALUATION REVIEW

of: Assoc. Prof. Dr. Noncho Ivanov Dimitrov, University of National and World Economy, Department of “National and regional security”, professional field 3.8. Economics, scientific specialty Economics and management (Corporate security and anti-crisis management, Energy business security).

About: Dissertation for the award of educational and scientific degree "Doctor" in a scientific specialty at the UNWE.

1. Information about the dissertant

The dissertation candidate studied under the doctoral program at the Department of National and Regional Security, Faculty of Infrastructure Economics of the UNWE in the scientific specialty Economics and Management (Economics of Defense and Security), in accordance with the Order of the Rector of the UNWE No. 1549/10.07.2020. The training was carried out in an independent form of preparation for payment during the period from 30.06.2020 to 30.06.2023, and in accordance with the Order of the Rector of the UNWE No. 1730/04.07.2023, the dissertation candidate was enrolled with the right to defend a dissertation until 30.06.2025.

2. General characteristics of the submitted dissertation

The dissertation is developed in a volume of 225 pages, which include a list of literature used, a list of abbreviations used, a list of figures, a list of tables and a table of contents. The dissertation also includes appendices. The volume of the work is adequate for a dissertation, providing sufficient space for a detailed examination of the issues raised.

The topic of the dissertation is topical. In the conditions of growing

challenges of a non-military nature - natural disasters, industrial accidents, pandemics, cyber threats, etc. - the effective organization and coordination of state and local authorities is of key importance for ensuring national security and protecting the life and health of the population.

The purpose of the study is to create an appropriate toolkit for improving protection in non-military crises and to provide a proposal for its organizational application.

The tasks set by the dissertation are specific, measurable and aimed at achieving the general goal. These include classification of crises, analysis of the regulatory framework, assessment of the existing organization and identification of problems and possible solutions.

The object of the study is the existing system for response to non-military crises in the Republic of Bulgaria, and the subject is the opportunities and good practices for improving the mechanisms of state and local government bodies operating in the protection from non-military crises in the Republic of Bulgaria. The improvement of protection will be achieved by applying a multidisciplinary approach based on a toolkit for analysis and assessment of the social, economic, environmental and cultural-historical impacts resulting from floods. The actual application of this approach is also related to a change in the overall concept for organizing the response to crises.

The main thesis that the dissertation defends is that the application of a multidisciplinary approach based on economic and management techniques will improve and coordinate the overall protection in non-military crises and will be a concrete step that outlines the change in the basic concept for overcoming and counteracting non-military crises on the territory of the Republic of Bulgaria. The dissertation author has used a wide range of scientific literature, including publications by Bulgarian and foreign authors, as well as regulatory acts and

official documents. This demonstrates good awareness and in-depth research of the topic.

3. Evaluation of the obtained scientific and applied results

The dissertation presents a number of significant scientific and applied scientific results that contribute to the development of knowledge in the field.

Main scientific and/or applied scientific results achieved:

- Detailed classification of non-military crises - The dissertation offers a precise classification of the different types of crises, which is fundamental for further analysis and planning of actions.
- Analysis of the legal and regulatory framework - A comprehensive review of the existing legislation and by-laws regulating crisis management in Bulgaria has been carried out. Both strengths and existing gaps and inconsistencies have been identified.
- Assessment of the existing organization - The dissertation has analyzed the structure, functions and interaction of various institutions at the central and local levels responsible for crisis management. This analysis is supported by data and examples, such as risk and crisis management figures, as well as data on the number of events in 2021-2023, indicating an empirical approach.
- Identification of problems and challenges - The main problems faced by the authorities in crisis management are clearly outlined, such as lack of sufficient coordination, insufficient resource provision, lack of unified procedures, etc.
- Proposing specific measures and recommendations - Based on the analysis performed, the dissertationist formulates specific and applicable recommendations for improving the organization, interaction and effectiveness of crisis management. These recommendations are justified and can serve as a basis for future policies and strategies.

The dissertationist has applied an adequate scientific methodology, which

includes theoretical analysis, comparative analysis, statistical methods (including the use of data presented in the figures), systematization and generalization. The use of a combined approach allows for a comprehensive and in-depth study of the topic.

The set goals and objectives have been fully met. The dissertation manages to present a comprehensive picture of the organization of state and local authorities in non-military crises, to identify the problems and to propose working solutions.

4. Evaluation of scientific and applied contributions

The dissertation contains significant scientific and applied scientific contributions that enrich both the theory and practice in the field of crisis management.

The dissertation candidate has clearly formulated his contributions, which are essential and subject to verification in the text.

Main scientific and/or applied scientific contributions:

- Systematized analysis of the factors influencing the effectiveness of crisis management - A comprehensive model is presented, which includes both structural and functional aspects of the organization, as well as external factors.
- Development of proposals for optimizing inter-institutional interaction - The dissertation offers specific mechanisms and approaches for improving coordination and cooperation between different levels of government and institutions.
- Contribution to defining the role of local government - Special attention is paid to the specifics of the role and functions of municipal authorities in crisis management, which is essential for effective response at the local level.
- Formulation of specific recommendations for updating the regulatory framework - Amendments and additions to the existing legislation are proposed,

which would contribute to greater clarity and effectiveness of crisis management.

- Practical applicability of the results - The results of the dissertation have direct practical applicability and can be used by state and local authorities in developing strategies, plans and procedures for crisis management.

5. Evaluation of the dissertation publications

Three publications on the topic of the thesis are presented. The first of the publications is on the topic: "Organized Crime and Global Security: Risks and Emerging Trends", the second publication is on the topic: "Management, Response, Coordination and Control of Prevention and Early Warning Systems in Non-Military Crises", and the third publication is on the topic: "Institutional coordination and sustainable governance in non-military crises". All publications are from international conferences and have been published in scientific journals.

The publication activity of the candidate meets the requirements of the law.

6. Evaluation of the abstract

The abstract provides a good idea of the goals, object, subject, content, and results of the research. It correctly reflects the scope of the research.

7. Critical comments, recommendations and questions

The dissertation is of a high scientific level, but like any in-depth study, it can be supplemented and developed in certain aspects.

It would be useful to include a more detailed comparative analysis with the practices of other EU member states, especially those that have managed to build effective civil protection systems. This would provide additional arguments for the necessary changes in Bulgaria.

Although data are presented, it would be useful to consider the possibility of applying more complex statistical methods or modeling of crisis situations, which would strengthen the scientific-applied nature of the study.

8. Conclusion

The dissertation work of Todor Hristov Gunchev on the topic "Organization of state and local government bodies in non-military crises" is an original scientific study with significant scientific and scientific-applied contributions and distinguished by many merits, which testifies to the author's ability to lead a scientific discussion and which should receive a positive assessment. The study is well-argued. Numerous sources have been studied, including current ones, in the field under consideration. The analyses are specific and based on information from the sources reviewed.

Taking into account the significant scientific achievements, the strengths of the work and the recommendations aimed solely at the author's future work, I give it a categorical positive assessment. I recommend that the esteemed Scientific Jury accept the work as meeting the requirements of the ZRASRB, the Regulations for its implementation and the specific requirements of the UNWE and to award Todor Hristov Gunchev the educational and scientific degree "doctor" in professional field 3.8. Economics, scientific specialty "Economics and Management (Economics of Defense and Security)".

Date 09.06.2025
Sofia

Signature:
/Assoc. Prof. Dr. Noncho Ivanov Dimitrov/